

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL K. K. IR „SWEDBANK“, AB, GINČO NAGRINĖJIMO**

2016 m. gegužės 18 d. Nr. 242-168
Vilnius

Lietuvos bankas gavo K. K. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir „Swedbank“, AB, (toliau – bankas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2004 m. rugsėjo 17 d. pareiškėja ir bankas sudarė Kredito sutartį Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Sutartis). Šia Sutartimi pareiškėjai buvo suteiktas kreditas patalpų, esančių (*duomenys neskelbtini*), remontui ir išskolinimui pagal 2002 m. birželio 4 d. paskolos sutartį padengti (Sutarties 2.4 papunktis). Pareiškėjos prievolių pagal Sutartį tinkamas vykdymas yra užtikrintas buto, esančio (*duomenys neskelbtini*), pakartotiniu įkeitimu (Sutarties 2.5 papunktis). Sutarties 9.1 papunktyje nurodyta, kad „Kredito gavėjas sutinka, kad bankas apdraustų Banko naudai visu Sutarties galiojimo laikotarpiu Bankui priimtinoje draudimo įmonėje Bankui įkeičiamą nekilnojamąjį turtą (išskyrus žemę) Sutarties 9.2 punkte nurodytomis sąlygomis.“ Pagal Sutarties 6.2 papunktį, pareiškėja įsipareigojo visu Sutarties galiojimo laikotarpiu, kol bankas Sutarties 9.1 papunktyje nustatyta tvarka draudžia bankui įkeistą nekilnojamąjį turtą, mokėti bankui Sutarties 2.6.2 papunktyje numatytą metinį įkeisto turto administravimo mokesčių Sutartyje nustatyta tvarka. Vadovaujantis Sutarties 9.3 papunkčiu, pareiškėja turi teisę, pateikdama bankui atitinkamą raštišką pranešimą, bet kada atsisakyti, kad bankas Sutarties 9.1 papunktyje nustatyta tvarka draustų įkeistą nekilnojamąjį turtą. Pagal Sutarties 9.4 papunktį, bankas turi teisę, apie tai raštu įspėjęs pareiškėją ne vėliau kaip prieš 20 kalendorinių dienų, nutraukti tarp banko ir draudimo įmonės sudarytą bankui įkeisto nekilnojamojo turto draudimo sutartį. Minėtu papunkčiu bankas taip pat įsipareigojo nedelsdamas raštu pranešti pareiškėjai, jeigu draudimo sutartis neteks galios kitais pagrindais. Sutarties 9.6 papunkčiu pareiškėja patvirtino, kad gavo Sutarties 9.1 papunktyje nurodytu pagrindu sudarytos bankui įkeisto nekilnojamojo turto draudimo sutarties priedą, susipažino su jame nurodytomis sąlygomis ir įsipareigoja jas vykdyti. Sutarties 16.1 papunktyje nurodyta, kad visi pranešimai, ataskaitos ir kitas susirašinėjimas, vykdam Sutartį, įteikiami Sutarties šaliai pasirašytinai arba siunčiami paštu ar faksimiliniu ryšiu. Raštiški pranešimai laikomi gautais šiais atvejais: 1) jei praėjo 5 kalendorinės dienos po to, kai jie buvo išsiųsti registruotu paštu; 2) išsiuntimo faksimiliniu ryšiu dieną, o jei tai buvo ne darbo diena – kitą darbo dieną; 3) įteikiami pasirašytinai – tą dieną, kai gavėjas gauna nurodytu adresu jam pateiktą informaciją ir pasirašo, kad ją gavo.

2004 m. rugsėjo 20 d. pareiškėja buvo pasirašytinai supažindinta su Turto draudimo sąlygomis, pagal kurias bankas 2003 m. kovo 19 d. su UAB „ERGO Lietuva“ (toliau – ERGO) sudaryta draudimo sutartimi Nr. (*duomenys neskelbtini*) yra apdraudęs savininkų, išreiškusių tokį pageidavimą, turtą (toliau – ERGO draudimo sąlygos). Pagal ERGO draudimo sąlygų 1.3 papunktį, apdraustasis yra bankas skolininko neįvykdyto įsipareigojimo dalimi, likusia dalimi – turto savininkas, tokiomis pat proporcijomis jie yra laikomi naudos gavėjais.

2005 m. gegužės 27 d. pareiškėja ir bankas sudarė Susitarimą Nr. (*duomenys neskelbtini*) dėl Sutarties sąlygų pakeitimo ir papildymo. Šiuo susitarimu Sutarties sąlygos buvo išdėstytos

nauja redakcija. Šalių sutarimu pareiškėjai buvo suteiktas papildomas kreditas gyvenamajam namui, esančiam (*duomenys neskelbtini*), pirkti ir aplinkai sutvarkyti (Sutarties 2.4.2 papunktis). Sutarta pareiškėjos tinkamą prievolių pagal Sutartį vykdymą užtikrinti bankui įkeičiant ir gyvenamąjį namą su žemės sklypu, esančius (*duomenys neskelbtini*) (Sutarties 2.5.2 papunktis). Su bankui įkeisto turto draudimu susijusios Sutarties nuostatos naujojoje Sutarties redakcijoje išliko iš esmės nepakeistos.

2015 m. rugpjūčio 9 d. dėl žaibo poveikio buvo padaryta 951,96 Eur žala bankui įkeistam pareiškėjos nekilnojamajam turtui, esančiam (*duomenys neskelbtini*) (buvęs adresas (*duomenys neskelbtini*)). Pareiškėja nurodo, kad tik administruojant 2015 m. rugpjūčio 9 d. įvykį ji sužinojo, kad bankas jam įkeistą turtą nuo 2011 m. rugsėjo 21 d. yra apdraudęs pagal 2011 m. rugpjūčio 12 d. su *Swedbank P&C Insurance AS*, veikiančia Lietuvoje per įsteigtą filialą (toliau – *Swedbank P&C Insurance*), sudarytą draudimo sutartį Nr. (*duomenys neskelbtini*).

2015 m. rugpjūčio 31 d. raštu *Swedbank P&C Insurance* informavo pareiškėją, kad 2015 m. rugpjūčio 9 d. įvykis laikytinas nedraudžiamuoju, nes žala pareiškėjos turtui nebuvo padaryta dėl turto draudimo sąlygose, kurių pagrindu yra apdraustas pareiškėjos bankui įkeistas turtas, (toliau – *Swedbank* draudimo sąlygos) nurodytos apdraustos rizikos, apibrėžtos kaip tiesioginis žaibo trenkimas į turtą ar jo dalis.

Pareiškėja pateikė pretenzijas bankui ir *Swedbank P&C Insurance* ginčydama sprendimo įvykį pripažinti nedraudžiamuoju pagrįstumą ir nurodydama, kad bankas pažeidė įsipareigojimus pagal Sutarties 9.4 papunktį, nes neinformavo pareiškėjos apie nutrauktą draudimo sutartį su *ERGO* ir sudarytą naują draudimo sutartį su *Swedbank P&C Insurance*. Pareiškėja pažymėjo, kad ji nėra pasirašytinai supažindinta su *Swedbank* draudimo sąlygomis, pagal kurias bankas yra apdraudęs pareiškėjos bankui įkeistą turtą.

Atsakydamas į pareiškėjos pretenziją bankas nurodė, kad 2011 metų liepos pabaigoje – rugpjūčio pradžioje visiems klientams, kurie buvo sutikę, kad bankas draustų įkeistą bankui turtą visu kredito sutarties laikotarpiu, vadovaujantis standartinės būsto kredito sutarties sąlygų 9.4 papunkčiu, buvo išsiųsti pranešimai apie nuo 2011 m. rugsėjo 21 d. nutraukiamą draudimo sutartį. Bankas nurodė, kad pareiškėjai šis pranešimas buvo išsiųstas 2011 m. rugpjūčio 1 d. ir pareiškėja juo buvo informuota, kad pasikeitus draudikui pareiškėjai taikomos draudimo sutarties sąlygos išliks nepasikeitusios. Bankas pažymėjo, kad pasikeitus draudikui žaibo įtrenkimo sąvoka turto draudimo sąlygose išliko nepakitusi.

Swedbank P&C Insurance, atsakydama į pareiškėjos reikalavimus, paaiškino sprendimo pripažinti įvykį nedraudžiamuoju motyvus ir pažymėjo, kad nepasisako dėl draudimo sutarties sudarymo ir pareiškėjos supažindinimo su *Swedbank* draudimo sąlygomis, nes į šiuos klausimus atsakė bankas.

Pareiškėja, nesutikdama su gautais atsakymais, kreipėsi į Lietuvos banką dėl ginčo nagrinėjimo. Šalindama kreipimosi trūkumus, pareiškėja patikslino reikalavimus, prašydama rekomenduoti bankui atlyginti pareiškėjai jos patirtą 951,96 Eur žalą. Pareiškėja nurodo, kad bankas, neinformuodamas jos apie nutrauktą draudimo sutartį su *ERGO* ir be pareiškėjos žinios ir sutikimo apdraudęs turtą *Swedbank P&C Insurance*, pažeidė pareiškėjos teisę pasirinkti kitą draudimo bendrovę ir (arba) kitas draudimo sąlygas. Pasak pareiškėjos, kaip matyti iš banko pateikto jai siųsto pranešimo kopijos, pranešimas buvo siunčiamas adresu: (*duomenys neskelbtini*), nors nuo 2011 m. birželio 28 d. gatvės pavadinimas buvo pakeistas į (*duomenys neskelbtini*). Pareiškėja pažymi, kad nėra gavusi banko pranešimo apie draudimo sutarties su *ERGO* nutraukimą. Bankas taip pat nėra pareiškėjos pasirašytinai supažindinęs su *Swedbank* draudimo sąlygomis, nors tokia prievolė yra nustatyta *Swedbank* draudimo sąlygų 16.4 papunktyje. Pareiškėja teigia, kad nebūtų sutikusi, jog turtas būtų apdraustas pagal banko ir *Swedbank P&C Insurance* sudarytos draudimo sutarties sąlygas, tai patvirtina faktas, kad kilus ginčui pareiškėja bankui įkeistą turtą pradėjo drausti savarankiškai – pasirinko „visų rizikų“ draudimą.

Atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi bankas nurodė, kad nesutinka su pareiškėjos reikalavimu, nes nėra visų banko civilinei atsakomybei kilti būtinų sąlygų. Bankas nurodo, kad neatliko neteisėtų veiksmų, o pareiškėjos patirta žala nėra susijusi su draudiko pasikeitimu. Bankas

pakartojo, kad pranešimai apie draudiko pasikeitimą klientams buvo siunčiami vadovaujantis standartinės būsto kredito sutarties sąlygų 9.4 papunkčiu. Atsiliepime taip pat nurodyta, kad pareiškėjai pranešimas buvo išsiųstas jos bankui nurodytu adresu masiniu būdu neregistruota pašto siunta. Bankas nurodo, kad pareiškėja pati nevykdė pareigos informuoti banką apie pasikeitusį adresą. Kadangi pranešimas pareiškėjai buvo išsiųstas daugiau kaip prieš 4 metus, bankas šiuo metu negali pateikti oficialių įrodymų, kad pranešimas buvo išsiųstas paprastąja pašto siunta. Bankas patikino neturįs jokių duomenų, kad tuomet siųsti pranešimai būtų buvę neišsiųsti. Banko nuomone, net ir tuo atveju, jeigu pareiškėja pranešimo negavo, turto draudimo sąlygos ir jose nurodyta draudžiamąjį įvykių – žaibo įtrenkimo – sąvoka pasikeitus draudikui išliko nepakitusi. Todėl, pasak banko, pareiškėjos teiginiai, kad bankui nepakeitus draudiko pareiškėjai būtų buvusi išmokėta draudimo išmoka dėl 2015 m. rugpjūčio 9 d. įvykių, yra nepagrįsti. Be to, bankas nurodo, kad pareiškėjos teiginiai apie apribotą jos teisę pasirinkti kitą draudimo bendrovę ir kitas draudimo sąlygas yra nepagrįsti. Sutarties 9.5 papunkčiu pareiškėja nuo pat Sutarties sudarymo momento buvo informuota, kad turi galimybę bet kada pasirinkti kitą bankui priimtina draudimo bendrovę, tačiau šia teise pareiškėja pasinaudojo tik tada, kai sužinojo, kad turtui nuo pat įkeitimo momento taikomose draudimo sąlygose nėra numatyta galimybė gauti draudimo išmoką dėl netiesioginio žaibo įtrenkimo. Atsižvelgdamas į tai, bankas prašo pareiškėjos reikalavimų netenkinti.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija) patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių (toliau – Taisyklės) 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Nagrinėjamu atveju nustatyta, kad pareiškėja prašo rekomenduoti bankui atlyginti jos patirtus nuostolius dėl 2015 m. rugpjūčio 9 d. įvykių, nes bankas neįvykdė Sutarties 9.4 papunktyje nustatytos pareigos raštu įspėti pareiškėją apie draudimo sutarties, sudarytos su *ERGO*, nutraukimą. Pareiškėja nurodo, kad nebūtų sutikusi, kad bankui įkeistas turtas būtų apdraustas *Swedbank* draudimo sąlygomis, o bankas, neinformavęs apie draudiko pasikeitimą, apribojo pareiškėjos teisę bankui įkeistą turtą apdrausti jai priimtinomis draudimo sąlygomis kitoje draudimo bendrovėje. Nagrinėdamas tarp šalių kilusį ginčą Lietuvos bankas vertina, ar nutraukęs draudimo sutartį su *ERGO* ir sudaręs draudimo sutartį su *Swedbank P&C Insurance* bankas tinkamai vykdė Sutartimi prisiimtus įsipareigojimus (t. y. ar neatliko neteisėtų veiksmų); jeigu bankas atliko neteisėtus veiksmus – ar pareiškėjos patirti nuostoliai priežastiniu ryšiu yra susiję su banko neteisėtais veiksmais. Atkreiptinas dėmesys, kad nagrinėdamas pareiškėjos ir banko ginčą Lietuvos bankas nevertina *Swedbank P&C Insurance* sprendimo 2015 m. rugpjūčio 9 d. įvykių pripažinti nedraudžiamuoju pagrįstumo.

Vadovaujantis CK 6.245 straipsnyje įtvirtinta civilinės atsakomybės samprata, viena iš civilinės atsakomybės rūšių – sutartinė atsakomybė, yra suprantama kaip turtinė prievolė, kuri atsiranda dėl to, kad neįvykdoma ar netinkamai įvykdoma sutartis, kurios viena šalis turi teisę reikalauti nuostolių atlyginimo ar netesybų (sumokėti baudą, delspinigius), o kita šalis privalo atlyginti dėl sutarties neįvykdymo ar netinkamo įvykdymo padarytus nuostolius arba sumokėti netesybas (baudą, delspinigius) (CK 6.245 straipsnio 3 dalis).

Civilinei atsakomybei taikyti turi būti nustatytos visos šios sąlygos: sutarties šalies neteisėti veiksmai, dėl to atsiradę kitos sutarties šalies nuostoliai ir priežastinis jų ryšys.

Vadovaujantis CK 6.246 straipsnio 1 dalimi, civilinė atsakomybė atsiranda neįvykdžius įstatymuose ar sutartyje nustatytos pareigos (neteisėtas neveikimas) arba atlikus veiksmus, kuriuos įstatymai ar sutartis draudžia atlikti (neteisėtas veikimas), arba pažeidus bendro pobūdžio pareigą elgtis atidžiai ir rūpestingai. Pagal CK 6.247 straipsnį, atlyginami tik tie nuostoliai, kurie susiję su

veiksmams (veikimu, neveikimu), nulėmusiais skolininko civilinę atsakomybę tokiu būdu, kad nuostoliai pagal jų ir civilinės atsakomybės prigimtį gali būti laikomi skolininko veiksmų (veikimo, neveikimo) rezultatu. Tai reiškia, kad taikant civilinę atsakomybę atlyginami tik tie nuostoliai, kurie susiję priežastiniu ryšiu su tam tikrais neteisėtais skolininko (nagrinėjamu atveju – banko) veiksmams.

Dėl pareiškėjos informavimo apie draudiko pasikeitimą

Sutarties 9.4 papunktyje nurodyta, kad „Bankas turi teisę, apie tai raštu įspėjęs Kredito gavėją ne vėliau kaip prieš 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų, nutraukti tarp Banko ir draudimo įmonės sudarytą Bankui įkeisto nekilnojamojo turto draudimo sutartį. Bankas taip pat įsipareigoja nedelsiant raštu pranešti Kredito gavėjui, jeigu minėta draudimo sutartis neteks galios kitais pagrindais.“ Sprendžiant, ar bankas atliko neteisėtus veiksmus, kurie, kaip minėta, yra viena iš civilinės atsakomybės taikymo sąlygų, būtina nustatyti, ar bankas tinkamai įvykdė Sutarties 9.4 papunktyje nustatytą pareigą raštu įspėti pareiškėją apie draudimo sutarties su *ERGO* nutraukimą.

Atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi bankas nurodo, kad, vykdydamas standartinės būsto kredito sutarties 9.4 papunkčio reikalavimus, masiniu būdu neregistruota pašto siunta siuntė klientams pranešimus informuodamas apie draudiko pasikeitimą. Bankas taip pat nurodo, kad 2011 m. rugpjūčio 1 d. toks pranešimas pareiškėjai, kaip ir kitiems banko klientams, buvo išsiųstas neregistruota pašto siunta. Pranešimo išsiuntimo faktą bankas grindžia savo teiginiais apie išsiuntimą ir pateikta pranešimo kopija. Bankas teigia neturįs duomenų, kad 2011 m. rugpjūčio 1 d. pranešimas dėl kokių nors priežasčių nebūtų buvęs išsiųstas pareiškėjai, o išsiuntimą patvirtinančių įrodymų Lietuvos bankui negali pateikti, nes tai senesni nei 4 metų duomenys. Faktą, kad pareiškėja minėtą pranešimą yra gavusi, bankas įrodinėja teiginiais, kad neturi duomenų, leidžiančių spręsti, kad pranešimo pareiškėja negavo. Be to, kaip nurodo bankas, neregistruotu paštu pareiškėjai buvo siunčiami ir kiti su Sutarties vykdymu susiję pranešimai. Kadangi pareiškėja nėra pareiškusi pretenzijų, kad negauna kitų banko reguliariai jai neregistruotu paštu siunčiamų pranešimų, bankas daro išvadą, kad pareiškėja gavo ir pranešimą apie pasikeisiantį draudiką, tačiau pareiškėja tvirtina, kad 2011 m. rugpjūčio 1 d. banko pranešimo nėra gavusi.

Pažymėtina, kad Sutarties 9.4 papunktyje nėra detalizuota, koku būdu banko raštiškas pranešimas apie nutraukiamą draudimo sutartį turi būti išsiųstas ir (arba) įteiktas pareiškėjai. Sutarties 9 punkte, reglamentuojančiame draudimo sąlygas, taip pat nėra aprašytos specialios pranešimų siuntimo tvarkos. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad Sutarties baigiamosiose nuostatose yra nurodyta, kad „visi pranešimai, ataskaitos ir kitas susirašinėjimas, vykdam Sutartį, įteikiami Sutarties šaliai pasirašytinai arba siunčiami paštu ar faksimiliniu ryšiu.“ Sutarties 16.1 papunktyje taip pat yra detalizuota, kada raštiški pranešimai laikomi gautais, atsižvelgiant į tai, koku būdu jie buvo įteikiami (siunčiami) kitai Sutarties šaliai. Išanalizavus Sutarties 16.1 papunkčio nuostatas, darytina išvada, kad: 1) jeigu pranešimas yra siunčiamas registruotu paštu, jis laikomas gautu praėjus 5 kalendorinėms dienoms po to, kai buvo išsiųstas; 2) jeigu pranešimas yra siunčiamas faksimiliniu ryšiu, jis laikomas gautu išsiuntimo dieną (arba kitą darbo dieną, jei tai buvo ne darbo diena); 3) jeigu pranešimas įteikiamas pasirašytinai, jis laikomas įteiktu tą dieną, kai gavėjas nurodytu adresu gauna informaciją ir pasirašo, kad ją gavo. Aiškinant Sutarties sąlygas darytina išvada, kad šalims nedraudžiama pranešimus siųsti neregistruota pašto siunta, tačiau tokiu atveju nėra preziumuojama, kad pranešimas yra gautas (Sutarties 16.1 papunktis).

Kaip minėta, ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi principo (Taisyklių 45 punktas). Rungimosi civiliniame procese principas lemia tai, kad įrodinėjimo pareiga ir pagrindinis vaidmuo įrodinėjant tenka įrodinėjamų aplinkybių nustatymu suinteresuotoms šalims. Todėl darytina išvada, kad bankas, turėdamas prievolę raštu įspėti pareiškėją apie nutraukiamą draudimo sutartį (Sutarties 9.4 papunktis), turi ir pareigą įrodyti, jog tinkamai šią prievolę įgyvendino.

Lietuvos bankui nėra pateikta duomenų, leidžiančių preziumuoti, kad pareiškėja 2011 m. rugpjūčio 1 d. pranešimą yra gavusi. Bankas nurodo, kad 2011 m. rugpjūčio 1 d. pranešimas pareiškėjai buvo išsiųstas neregistruota pašto siunta, tačiau nepateikė Lietuvos bankui nei

pranešimo išsiuntimą, nei jo gavimą patvirtinančių objektyvių įrodymų. Banko nurodytas 2011 m. rugpjūčio 1 d. pranešimo išsiuntimas neregistruota pašto siunta nepriskirtinas prie Sutarties 16.1 papunktyje nurodytų atveju, kai preziumuojama, kad Sutarties šalis pranešimą gavo. Pažymėtina, kad vien banko įsitikinimas ir deklaratyvūs teiginiai, kad pranešimas buvo išsiųstas ir įteiktas pareiškėjai, nėra pakankami siekiant padaryti išvadą, kad pareiškėja Sutartyje nustatyta tvarka buvo įspėta apie nuo 2011 m. rugsėjo 21 d. pasikeisiantį draudiką. Atsižvelgiant į tai darytina išvada, kad bankas neįrodė, jog tinkamai įvykdė Sutarties 9.4 papunktyje nustatytą prievolę įspėti pareiškėją apie draudimo sutarties su *ERGO* nutraukimą. Lietuvos bankui nėra pateikta duomenų, patvirtinančių, kad pareiškėjai būtų įteiktas 2011 m. rugpjūčio 1 d. pranešimas, o tai suponuoja išvadą, kad bankas neįspėjo pareiškėjos apie nutraukiamą draudimo sutartį su *ERGO* ir atliko neteisėtus veiksmus CK 2.246 straipsnio 1 dalies prasme.

Dėl priežastinio banko neteisėtų veiksmų ir pareiškėjos patirtos žalos ryšio

Kaip minėta, taikant civilinę atsakomybę atlyginami tik tie nuostoliai, kurie susiję su veiksmis (veikimu, neveikimu), nulėmusiais skolininko civilinę atsakomybę tokiu būdu, kad nuostoliai pagal jų ir civilinės atsakomybės prigimtį gali būti laikomi skolininko veiksmų (veikimo, neveikimo) rezultatu (CK 6.247 straipsnis). Todėl siekiant nustatyti, ar pareiškėja pagrįstai reikalauja banko atlyginti jos patirtus nuostolius dėl 2015 m. rugpjūčio 9 d. įvykio, turi būti nustatyta, ar tarp banko neteisėtų veiksmų, t. y. prievolės įspėti pareiškėją apie nutraukiamą draudimo sutartį su *ERGO* ir *Swedbank P&C Insurance* sprendimo 2015 m. rugpjūčio 9 d. įvykį pripažinti nedraudžiamuoju yra priežastinis ryšys.

Atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi bankas nurodo, kad, pasikeitus draudikui, pareiškėjai taikomos turto draudimo sąlygos liko nepasikeitusios. Nors Lietuvos bankui pateiktos *ERGO* draudimo sąlygos ir *Swedbank* draudimo sąlygos nėra identiškos, pavyzdžiui, *Swedbank* draudimo sąlygose nustatyta mažesnė nei *ERGO* draudimo sąlygose (*ERGO* draudimo sąlygų ir *Swedbank* draudimo sąlygų 11.1 papunkčiai) besąlyginė išskaita, *Swedbank* draudimo sąlygose kaip draudžiamasis įvykis įtraukta *ERGO* draudimo sąlygose nenurodyta stiklo dūžio rizika (*Swedbank* draudimo sąlygų 7.6 papunktis), darytina išvada, kad *Swedbank* draudimo sąlygos ne tik kad nesusiaurina pareiškėjai taikomos draudimo apsaugos, palyginti su *ERGO* draudimo sąlygomis, bet ir yra pareiškėjai palankesnės. Kita vertus, ginčo atveju aktualios draudžiamąjį įvykį apibrėžiančios turto draudimo sąlygos, kuriose nurodoma, kad draudžiamasis įvykis yra žala dėl ugnies rizikos, kuri, be kita ko, apima žaibo įtrenkimą, ir pateikiamas žaibo įtrenkimo sąvokos apibūdinimas: „tai tiesioginis žaibo trenkimas į turtą ar jo dalis“, yra identiški (*ERGO* draudimo sąlygų ir *Swedbank* draudimo sąlygų 7.1.5 papunkčiai).

Nagrinėjamu atveju nėra ginčo dėl to, kad pareiškėjai būtų nepriimtinos *ERGO* draudimo sąlygos, su kuriomis ji buvo pasirašytinai supažindinta 2004 m. rugsėjo 20 d. Pareiškėja taip pat tvirtina, kad su *ERGO* draudimo sąlygomis buvo tinkamai supažindinta ir šios sąlygos jai tiko. Lietuvos bankas neturi duomenų, kad pareiškėja būtų reiškus bankui arba *ERGO* pretenzijas dėl *ERGO* draudimo sąlygose nurodytos žaibo įtrenkimo, kaip draudžiamąjo įvykio, sąvokos. Tai reiškia, kad pareiškėja sutiko, kad bankas draustų jos įkeistą turtą tokiomis draudimo sąlygomis, kuriose draudžiamuoju įvykiu laikomas žaibo įtrenkimas suprantamas kaip tiesioginis žaibo trenkimas į turtą ar jo dalis. Būtent apie tokį žaibo įtrenkimo sąvokos apibrėžimą pareiškėjai buvo žinoma nuo 2004 m. rugsėjo 20 d., kai ji pasirašytinai susipažino su *ERGO* draudimo sąlygomis. Savarankiškai drausti bankui įkeistą turtą pareiškėja nusprendė kilus ginčui su *Swedbank P&C Insurance*, kai paaiškėjo, kad pareiškėja ir *Swedbank P&C Insurance* skirtingai supranta žaibo įtrenkimo, kaip draudžiamąjo įvykio, sąvoką.

Nesant duomenų, kad *ERGO* draudimo sąlygų ir *Swedbank* draudimo sąlygų nuostatos, ypač nustatančios ginčo atveju aktualią žaibo įtrenkimo, kaip draudžiamąjo įvykio, sąvoką, skiriasi, nėra pagrindo pritarti pareiškėjos argumentams, kad sudarydamas draudimo sutartį su *Swedbank P&C Insurance* bankas šiuo konkrečiu ginčo atveju iš esmės pažeidė pareiškėjos interesus ir jos turtą apdraudė tokiomis sąlygomis, su kokiomis ji nebūtų sutikusi. Palyginus ginčo atveju aktualias *ERGO* draudimo sąlygų ir *Swedbank* draudimo sąlygų nuostatas (7.1.5 papunktis)

nėra pagrindo išvadai, kad bankui pareiškėjos turtą apdraudus su *Swedbank P&C Insurance* sudaryta draudimo sutartimi būtų paneigti pareiškėjos teisėti lūkesčiai, susiformavę bankui supažindinus pareiškėją su *ERGO* draudimo sąlygomis. Taigi darytina išvada, kad pareiškėja, net ir nežinodama apie draudiko pasikeitimą, negalėjo turėti teisėtų lūkesčių dėl kitokių turto draudimo sąlygų, susijusių su draudžiamuoju įvykiu dėl žaibo įtrenkimo, nei nurodytos *ERGO* draudimo sąlygų ir *Swedbank* draudimo sąlygų 7.1.5 papunkčiuose.

Įvertinus nurodytas aplinkybes nėra pagrindo išvadai, kad bankas apdraudė pareiškėjos įkeistą turtą iš esmės kitokiomis, nei pareiškėja yra sutikusi, sąlygomis, paneigė pareiškėjos teisėtus lūkesčius ar apribojo pareiškėjos teisę bankui įkeistą turtą apdrausti kitoje draudimo bendrovėje kitokiomis nei ginčo atveju draudimo sąlygomis. Pažymėtina, kad tokia pareiškėjos teisė yra įtvirtinta Sutarties 9.3 papunktyje ir ja pareiškėja galėjo pasinaudoti nepaisant to, ar jos bankui įkeistas turtas yra apdraustas *ERGO*, ar *Swedbank P&C Insurance*. Be to, kaip nurodo ir pati pareiškėja, Sutarties 9.3 papunktyje numatyta teisė bankui įkeistą turtą drausti savarankiškai ji pasinaudojo tik kilus ginčui (sužinojusi, kad *Swedbank P&C Insurance* nesutinka 2015 m. rugpjūčio 9 d. įvykio pripažinti draudžiamuoju), nors draudimo taisyklių sąlyga, kad turtas yra draudžiamas nuo žaibo įtrenkimo – tiesioginio žaibo trenkimo į turtą ar jo dalį, pareiškėjai buvo žinoma nuo 2004 m. rugsėjo 20 d., kai pareiškėja pasirašytinai susipažino su *ERGO* draudimo sąlygomis.

Atsižvelgiant į tai, kas buvo išdėstyta, Lietuvos banko vertinimu, nėra pagrindo išvadai, kad banko prievolės įspėti pareiškėją apie draudimo sutarties su *ERGO* nutraukimą neįvykdymas nulėmė, kad *Swedbank P&C Insurance* atsisakė 2015 m. rugpjūčio 9 d. įvykį pripažinti draudžiamuoju ir pareiškėja 951,96 Eur žalą patyrė būtent dėl to, kad bankas netinkamai vykdė Sutarties 9.4 papunkčio nuostatas. Nenustačius priežastinio ryšio tarp banko neteisėtų veiksmų ir pareiškėjos patirtų nuostolių, nėra pagrindo pareiškėjos reikalavimų bankui laikyti pagrįstais.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu bei šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos K. K. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Vilius Šapoka